

REPUBLICA MOLDOVA

ON EPOCA GLOBALIZĂRII INFORMAȚIONALE

Vladimir FOTENCO,
director al Centrului de cercetări aplicative de sistem
ale dezvoltării societății informaționale al OS „REGISTRU”
a Ministerului Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova

SUMMARY

The results of information building in the Republic of Moldova in the era of information globalization are generally described in this article. The indicators and forecasts of ICT-sector are also reviewed.

Key words: information globalization, the steps of globalization, building of information society.

Introducere

La finele mileniului trecut, mapamondul a fost acoperit de un al doilea (după cel de putere monopolară) val profund de schimbări radicale on societate – globalizarea, punctul culminant al căreia a revenit sforșitului secolului trecut și onceputului celui nou. On aceeași perioadă, Moldova a procedat la trecerea fundamentală către statalitate, suveranitate și democrație, trecerea de la economia administrativă la cea de piață, de la autarhie economică spre integrare on economia globală, de la epoca industrială către epoca informațională. Esența acestor transformări se bazează pe revoluția on tehnologiile informaționale (cipuri, calculatoare, comunicații, Internet),

on general, iar pentru Moldova, on particular – pe realizarea proiectelor de constituire a Sistemului Informațional Național. On acest sens, revoluția menționată a avut un impact asupra statului nostru comparabil cu saltul industrial postbelic, pilonul căruia l-a constituit producerea și distribuirea energiei. Prezentul articol reflectă abordarea autorului a conținutului și direcțiilor principale de dezvoltare a comunității internaționale on epoca globalizării informaționale, on general, și a Republicii Moldova, on particular, precum și a bilanșurilor dezvoltării informaționale a țării noastre.

Reieșind din scopurile onaintate, on lucrare se propune soluționarea

următoarelor sarcini: on primul rond, definirea esenței societății informaționale, direcțiilor sale prioritare de dezvoltare și a provocărilor implicite; on cel de-al doilea rond, prezentarea bilanțurilor edificării și dezvoltării societății informaționale on Republica Moldova, evaluate on baza cercetărilor de sistem și a realizării Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale „Moldova Electronică”, on cel de-al treilea rond, reflectarea indicatorilor și pronosticurilor de dezvoltare a sectorului TIC al Republicii Moldova.

1. Esența societății informaționale, direcțiile ei prioritare de dezvoltare și provocările implicite. Majoritatea autorilor identifică termenul de globalizare cu procesul de contopire a economiilor naționale ontr-un sistem mondial unic, bazat pe noile facilități ale transferului de capitaluri, cu o nouă deschidere a lumii, cu revoluția tehnologică, atașamentul țărilor industriale dezvoltate față de liberalizarea circulației mărfurilor și capitalurilor pe baza apropierii comunicative, cu revoluția științifică planetară, mișcările sociale interetnice, cu noile tipuri de transport, saltul on dezvoltarea comunicațională, cu internaționalizarea educației. On opinia specialiștilor, globalizarea presupune niște obligațiuni pe care urmează să și le asume toate statele. On legătură cu dezvoltarea prioritară a tehnologiilor informaționale on procesul de globalizare, Carta adoptată la 22 iunie 2000 poartă denumirea de Carta de la Okinava privind societatea

informațională globală.

Este cert faptul că toată istoria mondială este o totalitate de pași mai lenți și mai rapizi ai statelor și popoarelor on direcția apropierii globale. Ritmurile acestei apropieri au fost accelerate on mod revoluționar doar de coteva ori. On primul caz, acest lucru s-a produs la hotarul secolelor XIX și XX cond țăările au intrat on faza apropierii active pe faza dezvoltării accelerate a comerțului și investițiilor, repartizării legăturilor internaționale la nivel global datorită vapoarelor, telegrafului (telefonului) și a conveierului. O a doua naștere a globalizării a marcat sforșitul anilor șaptezeci ai secolului trecut on urma revoluției extraordinare produse on modernizarea mijloacelor de transportare on cosmos a aparatelor cu rază globală de acțiune (mijloace de transportare a informației), precum și a informaticii, telecomunicațiilor și a prelucrării numerice a informației (forme de transportare a informației).

Provocările economice au un impact benefic asupra teritoriilor globalizate, din care fac parte anclavele bogate on resurse, potențial științific sau infrastructură dezvoltată. Cel mai frecvent categoria teritoriilor globalizate este atribuită metropolelor cu spațiile aferente, orașelelor științifice create conform unor proiecte speciale, precum și zonelor economice libere.

Cele menționate au contribuit on 2001 la luarea deciziei de către conducerea Republicii Moldova privind edificarea societății informaționale bazate pe Sistemul informațional național.

La acest moment proiectul constituirii Sistemului informațional național era privit ca o oportunitate deosebită pentru poporul moldovenesc, ca o șansă de afirmare a realității contemporane. Și această opțiune a fost justificată. Deja peste cinci ani Republica Moldova a preschimbat conținutul său tehnologic și bazele psihologico-morale. Acest proiect a devenit un instrument de identificare a statului nostru, atât în cadrul CSI, cât și al UE. Din alt punct de vedere – edificarea informațională proliferază autoidentificarea poporului și a statului în ontregime, permite formarea grilei de coordonate, în baza căreia republica își gestionează activitatea. Realizând proiectul de constituire a Sistemului informațional național, Moldova se transformă și se dezvoltă gradual.

2. Unele bilanțuri ale edificării societății informaționale în Republica Moldova. În primul rând, au fost elaborate bazele metodologice ale edificării societății informaționale și informatizării țării. În cel de-al doilea rând, a fost implementat sistemul resurselor informaționale integrate de bază, elemente ale cărora sunt Registrul de stat al populației, Registrul unităților de drept și Sistemul informațional național geografic. În cel de-al treilea rând, în Republica Moldova a fost pusă temelia sistemului „Guvernul electronic”, pilonul financiar-informațional al cărui rol constituie Sistemul Național de prestare a serviciilor informaționale publice și a cunoștințelor.

În primul rând, au fost real-

izate peste 450 de proiecte de creare a sistemelor informaționale automatizate și a locurilor automatizate de muncă de diferit tip și nivel. În primul rând, funcționarea subsistemelor de bază ale Sistemului informațional național la momentul actual este asigurată de către șaiszeci de acte juridico-normative. În primul rând, în mod accelerat se constituie sistemul de instruire a locuitorilor Moldovei pentru viață și activitate în societatea informațională, precum și accesul populației și al businessului la informația din Depozitul central de date.

În primul rând, în scopul integrării spațiului colaborării informaționale și asigurării susținerii în realizarea proiectelor de informatizare se extinde rețeaua relațiilor de înțelegere juridice privind colaborarea informațional-metodologică și informațional-tehnologică cu alte state. În primul rând, administrarea procesului de edificare informațională în Republica Moldova se efectuează în cadrul Strategiei Naționale de edificare a societății informaționale „Moldova Electronică”, al Planului respectiv de acțiuni și se caracterizează prin sporirea unui șir de indici economici.

Oncheiere. Volumul de lucru efectuat și rezultatele obținute au permis Republicii Moldova să ocupe locul patru între țările CSI, fiind devansată de Rusia, Ucraina și Belarus, la capitolul dezvoltării structurii informaționale și a indicilor de „pregătire electronică”, să

obțină o stare stabilă a securității publice, urmată de dezvoltare social-economică; să demareze procesul de renovare a spațiului infoinovațional social-economic și cultural. Sarcina de bază a dezvoltării Republicii Moldova până în 2016 constă în crearea sistemului național de prestare a serviciilor informaționale publice și a cunoștințelor.

BIBLIOGRAFIE

1. Țăbuleaș, C. Informații și comunicații în Republica Moldova (2003-2006) // Informații și comunicații în Republica Moldova. Anuar de statistică. Anul 2007. București: «Informații și comunicații în Republica Moldova». București I. «Informații și comunicații în Republica Moldova» // C.Țăbuleaș, C.Țăbuleaș, C.Țăbuleaș. București: Informații, în «Registru», București, 2007. – 257 p.
2. Țăbuleaș, C. Informații și comunicații în Republica Moldova (2007) // Informații și comunicații în Republica Moldova. Anuar de statistică. Anul 2008. București: «Informații și comunicații în Republica Moldova». București II. Informații și comunicații în Republica Moldova. Anuar de statistică. Anul 2008. - 65 c.